

**Veritates Christianæ Qvæ Modvm Exhibitent Benè Vivendi
Et Benè Moriendi**

Balde, Hendrik

Ipris, 1689

32. Cap. De ijs, qui in tempus morbi emendationem vitæ differunt.

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-56447](#)

ejus manent in peccato ait. S. Bernardus (a)

Vbi itaque in peccatum prolapsum
fueris, sine morâ resurge, teque Deo
reconcilia, antequam ille manum suam
elevet adversum te. Horrendum enim est
incidere in manus Dei viventis.

CAPUT XXXII.

*De ijs, qui in tempus morbi emendationem
vitæ differunt.*

SI justus Dei furor de improviso te
non opprimat, fatalis, qui te premet
morbus, non multum subsidij tibi adferet,
ut Deum animæ tuæ reddas propitium:
si enim febris tibi non adimat intellectus
usum, certè non parùm enervabit illius
vires, tantamque illi offundet caliginem,
ut de Deo tuisque peccatis attentè cogi-
tandi tibi præceptura sit potestatem.

Æger quidam morti proximus, moni-
tus, ut varios eliceret virtutum actus,
reposuit. Non equidem possum: cerebrum mihi
nimis infirmum est & debile, & nisi oppor-
tuno tempore id ante fecisset, jam de salut-
mea esset conclamatum.

*P. Iulius Recupitus, qui hanc historiam
naturæ*

(a) *Serm. I. de aîv.*

narrat, vir cogitationibus Sanctis diu-
noctiūque intentus, & quotidianis varia-
rum virtutum exercitationibus assuetus,
postquam à morbo convaluiisset. Hæc de
se commemorat. Dum circumstantes Patres
me compellabant, multasque mihi de more
pralegebant preces pīs refertas suspirijs & af-
fectibus, adèr perturbatà eram mente, ut so-
lam eorum vocem percipere, sensum autem
verborum aut nunquam aut certè raro admo-
dum, omni licet conatu aubibito, assequi possem.

Hæc si ita se habent, pejus agetur te-
cum, qui vitam tuam ad frugem revo-
care detrectas, nisi ingruens morbus eò
te compellat; præsertim si vanis munda-
nisque propensionibus plenus, aut exer-
cendorum sāpe actuum fidei, spei, cari-
tatis, contritionis, ceterarumque virtutum
nullam tibi comparaveris consuetudinem.

Serò nimis incipimus benè vivere,
cum jam è vita migrandum est, sicuti
serius munimus pectus clypeo post lethi-
fera accepta vulnera.

Dubia, infirma, & ægra est pœnitentia,
quæ ab infirmo, & ægro proficiscitur.
Is peccata non deferit, sed à peccatis
deseritur. Esto peccandi voluntatem ha-
beret, peccandi potestate destitutus esset.

Confessio eorum, qui emendationem

vitæ tam diù differunt, donec fatali obruuntur morbo, similis plerumque est confessioni furum & latronum, quibus illi per cœpulum extorquetur: nam hi vi inde amoti omnia ilicò, quæcumque fallunt, negant, & petnegant.

Impius Rex *Pharao* decies à Deo punitus horrendis modis, culpam suam fatebatur in vices singulas, spondebatque gentem Israëliticam servitute Ægyptiacæ liberaturum; sed vix erat equuleo amotus, vix cessabant plagæ, cum omnia quæ promiscerat, retractaret. Ingens sane argumentum ejus pollicitationes fallaces fuisse & minimè serias.

Ita contingit non paucis, quibus negligiam longo tempore scelerum expiationem mors jam jam imminens extorquet. Peccata sua quidem aperiunt, sed corum confessio plerumque non est perfectè libera, coacta quasi est; confiduntur quia vehementes patiuntur angustias, quia mortem instantem perhorrescunt, quod si nec morbus illos affligeret, nec mortis terreret metus, necquam peccata sua sacerdoti detegerent, nec vitam emendarent; quin quod pejus est, si convalescerent, in anteacia flagitia relaberentur, uti quotidiana nos docet experientia.

Agenda

Agenda de peccatis est pœnitentia, dum sani sumus, dum mens est integra, dum & benè & male agendi potestas superest. Id qui facit, non potest non securè mori: eligit enim quod certum est, & repudiat quod est incertum.

Tempestatem opperiri, dum venti faverent. & in altum vocant, magna dementia est.

At emendationi vitæ fatalis morbi tempus assignare, neque æternam animæ suæ stabilire felicitatem, ubi & valetudo, & tempus & tot occasiones faverent, dementia est longè maxima.

*Stultissimum est, inquit S. Eucherius
(a) ut causa, quâ de necessitatibus agitur
æternis, mutabilibus vita deficiens commit-
tatur extremis.*

CAPUT XXXIII.

*Ne ad horam quidem differenda est
vita emendatio.*

Multorum vox est; cras cras ad frugem redibo: sed cur non hodie? cur non hâc horâ?

Si qua vultum tuum, aut vestem labes

E6

inseculet

(a) Homil. de dilat.